

INFORMATIKA FAKULTATEA FACULTAD DE INFORMÁTICA

Informatika Fakultatea

Informatika Ingeniaritzako Gradua

Gradu Amaierako Lana

Software Ingeniaritza

ProMeta

Metaereduetan oinarritutako softwarearen garapenerako prozesuen definizio eta ezarpenerako sistema

Egilea: Julen Etxaniz Aragoneses

Tutorea: Juan Manuel Pikatza Atxa

Data: 2021

Laburpena

Metaereduetan oinarritutako softwarearen garapenerako prozesuen definizio eta ezarpenerako sistema.

Aurkibide Orokorra

La	burpena	1	2
Ir	udien Au	rkibidea	8
Τā	aulen Au	rkibidea	9
1	Sarre	era	10
	1.1	Testuingurua	10
	1.1.1	Arazoaren Planteamendua	10
	1.1.2	Produktuaren Planteamendua	11
	1.2	Proiektuaren Webgunea	11
2	Helb	uruak	12
3	Aurre	ekariak	13
4	Egun	go Egoera	14
	4.1	Egungo Egoeraren Deskribapena	14
	4.2	Identifikatutako Hutsuneen Deskribapena	14
	4.3	Prestakuntza	14
5	Arau	ak eta Erreferentziak	16
	5.1	Aplikatutako Legedia eta Araudia	16
	5.2	Bibliografia	16
	5.3	Metodoak, Tresnak, Ereduak, Metrikak eta Prototipoak	16
	5.3.1	Metodoak	16
	5.3.2	Tresnak	16
	5.3.3	Ereduak	16
	5.3.4	Metrikak	17
	5.3.5	Prototipoak	17
	5.4	Idazketaren Kalitatearen Kudeaketa Plana	17
	5.5	Beste Erreferentziak	17
6	Defin	nizioak eta Laburdurak	18
	6.1	CCII	18
	6.2	CCII-N2016-02	18
	6.3	CMS	18
	6.4	DOT	18
	6.5	Drupal	18
	6.6	OpenUp	18
	6.7	ProMeta	
M	lemoria	2021/05/21	3 / 37

	6.8	ProWF	18
	6.9	RUP	18
	6.10	UML	19
	6.11	Workflow	19
7	Hasie	erako Betekizunak	20
	7.1	Betekizun Funtzionalak	20
	7.2	Betekizun Ez-Funtzionalak	20
8	Irism	nena	21
9	Hipo	otesiak eta Murriztapenak	22
10) Auke	eren Azterketa eta Egingarritasuna	23
	10.1	CMS aukerak	23
	10.1.	.1 Wordpress	24
	10.1.	.2 Drupal	24
	10.1.	.3 Joomla	24
	10.2	Dokumentazioa Hosting Aukerak	25
	10.2.	.1 GitHub Pages	25
	10.2.	.2 Netlify	25
	10.3	Drupal Hosting Aukerak	25
	10.3.	.1 000webhost	25
	10.3.	.2 Heroku	25
	10.3.	.3 Acquia	26
	10.3.	.4 Pantheon	26
	10.3.	.5 Platform.sh	26
	10.4	Datu-base kudeaketa sistema	26
	10.4.	.1 MySQL	26
	10.4.	.2 PostgreSQL	26
	10.5	Datu-basearen sorrera	26
	10.5.	.1 Inferentzia motorra	26
	10.5.	.2 Teneo	26
	10.5.	.3 Xtext	26
	10.6	Lanerako ingurunea	27
	10.6.	.1 Makina birtuala	27
	10.6.	.2 Ordenagailu pertsonala	27
	10.7	Bertsio kontrola	27
Μ	emoria	2021/05/21	4/37

10.	.7.1	GitHub	27
10.	.7.2	GitLab	27
10.8	Met	aereduentzako tresnak	27
10.	.8.1	Eclipseren tresnak	27
10.	.8.2	SPEM metaeredua	27
10.9	Met	odologia aukeratu	27
10.	.9.1	OpenUp	27
10.	.9.2	RUP	27
10.	.9.3	ABRD	27
10.10	N	1etodologia definitu	27
10.	.10.1	EPF Composer	27
10.	.10.2	Rational Method Composer	28
10.	.10.3	Editore grafikoa	28
10.	.10.4	Testu editorea	28
10.11	P	rozesua bistaratu	28
10.	.11.1	DOT	28
10.	.11.2	XPDL	28
10.	.11.3	Webgunea	28
10.12	Р	roiektuaren kudeaketa	29
10.	.12.1	ClickUp	29
10.	.12.2	Quire	29
10.	.12.3	Trello	29
10.13	D	enboraren kontrola	29
10.	.13.1	Clockify	29
10.	.13.2	Toggl	29
10.	.13.3	Wakatime	29
10.14	G	antt diagrama	29
10.	.14.1	Teamgantt	29
10.	14.2	Elegantt	29
10.	.14.3	Ganttproject	29
11 Pro	posati	utako Sistemaren Deskribapena	30
11.1	Arki	tektura	30
11.2	Ana	lisia	30
11.3	Dise	inua	30
Memoria	a	2021/05/21	5 / 37

11.4

Proiektua: ProMeta Egilea: Julen Etxaniz Aragoneses Tutorea: Juan Manuel Pikatza Atxa

Garapena......30

13	1.5	Prob	a	30
13	1.6	Heda	pena	30
12	Arris	kuen .	Analisia	32
13	Proie	ktuar	en Antolamendua eta Kudeaketa	33
13	3.1	Proie	ektuaren Antolamendua	33
	13.1.	1	Proiektuaren Aktoreak eta Erlazioak	33
	13.1.	2	Barne Egitura	33
	13.1.	3	Kanpo Interfazeak	33
	13.1.	4	Rolak eta Ardurak	33
13	3.2	Proie	ektuaren Kudeaketa	33
	13.2.	1	Integrazioaren Kudeaketa	33
	13.2.	2	Irismenaren Kudeaketa	33
	13.2.	3	Epeen Kudeaketa	33
	13.2.	4	Produktuaren Kostuen Kudeaketa	33
	13.2.	5	Kalitate Kudeaketa	33
	13.2.	6	Giza Baliabideen Kudeaketa	33
	13.2.	7	Komunikazioen Kudeaketa	33
	13.2.	8	Arriskuen Kudeaketa	33
	13.2.	9	Erosketen Kudeaketa	33
	13.2.	10	Interesatuen Kudeaketa	33
14	Denb	ora P	Planifikazioa	34
14	4.1	Proie	ektu Planaren Eboluazioa	34
14	4.2	Horn	itzailearen Proiektu Planaren Eboluzioa	34
15	Aurre	ekont	uaren Laburpena	35
16	Doku	ment	uen Lehentasun Ordena	36
17	Mem	oriar	en Eranskinak	36
17	7.1	Sarre	erako Dokumentazioa	36
17	7.2	Anali	isia eta Diseinua	36
	17.2.	1	Arkitektura Kuadernoa	36
	17.2.	2	Analisiaren Eredua	36
	17.2.	3	Diseinuaren Eredua	36
17	7.3	Tama	aina eta Esfortzu Estimazioa	36
17	7.4	Kude	eaketa Plana	36
Men	noria		2021/05/21	6 / 37

	17.4	.1	Integrazioaren Kudeaketa	36
	17.4	.2	Irismenaren Kudeaketa	36
	17.4	.3	Epeen Kudeaketa	36
	17.4	.4	Produktuaren Kostuen Kudeaketa	36
	17.4	.5	Kalitate Kudeaketa	36
	17.4	.6	Giza Baliabideen Kudeaketa	36
	17.4	.7	Komunikazioen Kudeaketa	36
	17.4	.8	Arriskuen Kudeaketa	36
	17.4	.9	Erosketen Kudeaketa	36
	17.4	.10	Interesatuen Kudeaketa	36
:	L7.5	Segu	ırtasun Plana	36
:	17.6	Best	e Eranskinak	36
	17.6	.1	Hedapena	36
	17.6	.2	Garapena	36
	17.6	.3	Ingurunea	36
	17.6	.4	Proba	36
18	Siste	mare	n Espezifikazioa	36
:	l8.1	Glos	ategia	36
:	L8.2	Ikusį	pegia	36
:	18.3	Bete	beharren Espezifikazioa	36
:	L8.4	Erab	ilpen Kasuak	36
:	L8.5	Erab	ilpen Kasuen Eredua	36
19	Aurr	ekont	tua	37
20	Ikerl	anak		37

Irudien Aurkibidea	
Irudia 1. Prometa logoa.	10

Taulen Aurkibidea

Taula 1. Arazoaren Planteamendua	.11
Taula 2. Produktuaren Planteamendua	. 11

1 Sarrera

Dokumentu hau Julen Etxaniz Aragoneses, Informatika Ingeniaritzako Gradu Amaierako Lanaren memoria da. Lan hau Euskal Herriko Unibertsitateko (UPV-EHU) Donostiako Informatika Fakultatean landu da, Juan Manuel Pikatza izanik tutorea.

Dokumentu honetan ProMeta proiekturen inguruko aspektu guztiak azalduko dira. ProMeta izena prozesu edo profesional eta metaeredu hitzetatik dator. Irudia 1 ikusten den proiektuaren logoak metaeredu bat irudikatzen du. Proiektuaren izenburua **Metaereduetan oinarritutako softwarearen garapenerako prozesuen definizio eta ezarpenerako sistema** da. Beraz, proiektuak bi helburu nagusi ditu: garapeneko prozesuen definizioa eta prozesuaren ezarpena.

Proiektua OpenUP metodologia erabilita gauzatu denez, bertako pausoak jarraitu dira proiektua gauzatzeko. Gainera, dokumentazio formala eta profesionala lortzeko asmoz, ezaguna den CCII-N2016-02 arau estandarra eta Informatika Fakultateko GrAL eredua erabili dira dokumentu honen eta proiektuaren webgunearen atalak definitzeko.

Irudia 1. Prometa logoa.

1.1 Testuingurua

Proiektuaren testuingurua ulertu ahal izateko, konpondu nahi den arazoa eta sortuko den produktua ulertu behar dira.

1.1.1 Arazoaren Planteamendua

Proiektuaren testuingurua ulertu ahal izateko, lehenik konpondu nahi dugun arazoa ulertu behar da. Honakoa jakin behar dugu: arazoa zein den, nori eta nola eragiten dion eta gure soluzioa zein den. Ikusi Taula 1.

Arazoaren Deskribapena	Proiektu informatikoen elaboraziorako ezagutza erabilgarria pilatzen da zenbait jarduera modu automatikoan egiteko, adostutako gida bati jarraituz. Gida hauek softwarea garatzeko prozesuetan, metodologietan eta estandarretan oinarritzen dira. Beharrezkoa da gida hauek definitu eta kudeatu ahal izatea, mantendu eta hobetu ahal izateko. Horrek giden edukia eta horiek exekutatzen dituen sistema definitzea eskatzen du.
Interesatu Kaltetuak	Proiektu informatikoak garatzen dituzten erakundeak.
Arazoaren Eragina	Estandarizazio maila baxua software proiektuen garapen prozesuan. Desadostasunak, atzerapenak eta akatsak eragiten ditu honek.

Soluzioaren Abantailak	Softwarea garatzeko prozesua definitu, kudeatu, mantendu eta hobetzeko		
	erraztasuna. Garapen denbora asko gutxituko du eta bizi-ziklorako metodologia bat erabiliz estandarizazio-maila handituko du.		

Taula 1. Arazoaren Planteamendua.

1.1.2 Produktuaren Planteamendua

Arazoa ulertu ondoren, produktuaren inguruko planteamendua azalduko dugu. Bezeroa eta beharra, gure produktua, alternatibak eta horiekiko abantaila eta hobekuntzak zein diren jakin behar dugu. Ikusi Taula 2.

Bezeroa	Software proiektuak garatzen dituen enpresa.	
Beharra	Softwarea garatzeko prozesuaren bizi-zikloa definitu eta exekutatzen duen sistemaren beharra, prozesua mantendu eta hobetu ahal izateko.	
Produktua	ProMeta: Metaereduetan oinarritutako softwarearen garapenerako prozesuen definizio eta ezarpenerako sistema.	
Abantaila	Softwarea garatzeko prozesua definitu, kudeatu, mantendu eta hobetzeko erraztasuna.	
Alternatiba	ProWF: Software proiektuen elaboraziorako workflowetan oinarritutako sistemaren sorkuntza eta bizi-zikloa definitzeko metodologia baten ezarpena. Ez ditu OpenUp bizi-zikloaren fase guztiak, hasiera eta elaborazio fasearen zati bat bakarrik.	
Hobekuntzak	ProMeta sistemak metaereduak erabiltzen dituenez erraztasuna ematen du aldaketak egiteko. Etorkizunean sistemaren atal bat aldatzea erabakitzen bada, metaeredua edo ereduak aldatzea nahikoa da. OpenUp metodologiaren bizi-zikloa osatzea du helburu. IO-System sistemaren editorea hobetzea ere aurreikusten da. Gainera, sistema zerbitzari batean jarriko da, edozein erabiltzailerentzat eskuragarri egon dadin.	

Taula 2. Produktuaren Planteamendua.

1.2 Proiektuaren Webgunea

Proiektuaren webgunea honakoa da: https://juletx.github.io/ProMeta/. Webgune honen helburua ProWF proiektuaren dokumentazio guztia biltzea eta proiektuko bezero zein interesdunek eskura izatea da.

Ezkerreko menua erabiliz, proiektuko edozein dokumentu ikustea lortu daiteke: memoria, eranskinak, posterra, barne kudeaketarako dokumentuak etab. Gainera, webguneak CCII N2016-02 estandarra betetzen duenez, irakurle adituak oso azkar identifikatuko du behar duen dokumentua. Behin menuko aukera batean klikatzen denean, zati nagusian PDF formatu gisa irekiko da dokumentua.

Hasierako orrian ikusten den moduan (1.1 irudia), webgunea bi segmentutan dago banatuta. Ezkerrean nabigazio menua agertzen da, 1.2 irudian guztiz desplegatuta ikus daiteke. Eskuinean, ordea, nabigazio menuan aukeratutakoa agertuko da.

2 Helburuak

Izenburuak dioen moduan, ProMeta **Metaereduetan oinarritutako softwarearen garapenerako prozesuen definizio eta ezarpenerako sistema** da. Beraz, proiektuak bi helburu nagusi ditu: garapeneko prozesuen definizioa eta prozesuaren ezarpena.

Lehenengo helburuan, softwarearen garapeneko prozesuak definitzeko metaeredu bat definitu beharko dugu eta gutxienez OpenUP metodologiaren eredua. Eredua aldatu ahal izateko, editore grafiko bat eta testu editore bat sortuko ditugu. Bi editoreen arteko bateragarritasuna bermatu beharko dugu, edozein momentutan bien artean aldatu ahal izateko.

Bigarrengoan, metodologien ereduen informazioa erabiliz prozesua ezartzen duen webgune bat sortu beharko dugu. Horrek garapen taldeari prozesua jarraitzen lagunduko dio, bakoitzak uneoro egin behar duena argi utziz. Webguneak prozesuen informazioa eta proiektuena bistaratu eta aldatzeko aukera emango du, garapen prozesurako behar den informazio guztia bateratuz.

Enpresa edo garatzaileen ikuspegitik bi dira helburuak. Alde batetik, ekoizpen-prozesu sistematiko bat izatea, ezinbestekoa etengabeko hobekuntza gauzatu eta kalitatezko produktuak sortzeko. Bestetik, ekoizpen-prozesu hori sistematizatzeko baliabideak metodologia, arau eta estandarretatik ateratzea. Beraz, ekoizpen-prozesuko artefaktuak berrerabili ahal izateko azpiegitura teknologiko bat sortu beharko dugu.

Informatika Ingeniaritza Graduko ikasle bezala, Software Ingeniaritzan espezializatuta, lan honen egilearen helburua proiektuaren motibazioarekin bat dator: software garapenerako garrantzitsuak diren aspektuak bereganatzea. Adibidez, gaur egungo bezeroen eskakizun ez-funtzionalak betetzea, softwarearen kalitateari dagozkionak.

3 Aurrekariak

4 Egungo Egoera

4.1 Egungo Egoeraren Deskribapena

4.2 Identifikatutako Hutsuneen Deskribapena

ProWF proiektuan honako urritsunak identifikatu ziren:

- **Ibilbide metodologikoan zerotik hasi beharra**. Software proiektu baten elaborazioan metodologia baten jarraipenak ikasketa eta prestakuntza prozesu bat behar du. Prestakuntza prozesu hori zerotik hasi beharra denbora-kostu handia izaten da proiektuko partaide guztientzat, proiektuaren elaborazioan atzerapenak sortuz.
- Ibilbide metodologikoan aurrera egiteko, software prozesuaren euskarri izango den azpiegitura teknologiko bat beharrezkoa da eta bere arkitektura konplexua izanik, osagai garrantzitsuak integratu behar dira.
- BPM edo prozesuetan oinarritutako sistemak erabiltzen duten azpiegitura teknologikoek menpekotasun handia eragiten dute. Software ireki edo libreko osagaiak integratzea komenigarria izan daiteke.

4.3 Prestakuntza

Proiektu honen egileak bazituen proiektu honetarako erabilgarriak diren hainbat ezagutza, Informatika Ingeniaritzako Graduko hainbat irakasgaitan ikasitakoak. Esaterako, software proiektuen, softwarearen bizi-zikloaren, metodologia zein estandarren oinarrizko ezagutzak.

Softwarearen Kalitatea irakasgaian proiektu honetan interesa duten hurrengo ekintzak jorratu ziran:

- BPMn oinarritutako software bat probatu, Bizagi. Software horren bidez, prozesuetan oinarritutako web-aplikazioa bat sortu zen. Lehenengo, Bizagi Modeler softwarearen bitartez prozesua modelatu, eta ondoren, prozesu horretan oinarritutako web-aplikazioa eraiki zen Bizagi Studio softwarearekin.
- OpenUP metodologia jarraitzen zuen proiektu bat osatu, softwarearen bizi-zikloa definituz. Ez ziran metodologiako artefaktu guztiak bete, baina bai hasierako fasekoak, betekizunen ingeniaritzari buruzkoak.
- Proiektu bat aurkezteko webgunea sortu eta antolatu CCII-2016N-02 araua jarraituz.

Softwarearen Garapen Industriala irakasgaian beste gai hauek landu ziren:

- Model Driven Engineering (MDE) edo ereduek bideratutako ingeniaritzaren oinarrizko kontzeptuak: metaeredua eta eredua.
- Domain Specific Language (DSL) edo domeinu zehatzeko lengoaien sorrera.
- ATLAS Transformation Language (ATL) erabilera ereduen arteko eraldaketak egiteko.
- Eclipse Modelling Framework (EMF) tresnen erabilera MDE gaietarako.

Web Sistemak irakasgaian ikasitakoa:

- XAMPP-en erabilera webguneak ordenagailu lokalean garatzeko.
- PHP programazio lengoaiaren erabilera web garapenerako.
- MYSQL-ren erabilera web garapenerako.

Bestetik, egileak prestakuntza zuen erabilgarriak izan diren beste gai batzuetan:

- Git eta GitHub-en erabilera bertsio kontrolerako.
- GitHub Pages-en erabilera webgune estatikoak sortzeko.
- Java eta Eclipse tresnen erabilera.

- 5 Arauak eta Erreferentziak
- 5.1 Aplikatutako Legedia eta Araudia
- 5.2 Bibliografia
- 5.3 Metodoak, Tresnak, Ereduak, Metrikak eta Prototipoak
- 5.3.1 Metodoak

OpenUP

OpenUP softwarea garatzeko metodo eta prozesu bat da, teknologien sektoreko enpresa multzo batek proposatutakoa, zeintzuk 2007an *Eclipse* Fundazioari dohaintzan eman zioten. Fundazioak lizentzia libre bezala argitaratu du eta eredu gisa mantentzen du *Eclipse Process Framework (EPF)* proiektuaren barruan.

Metodologia honek garrantzi handia izan du proiektu osoan zehar. Batetik, proiektuaren helburuetako bat metodologia baten definizioa eta ezarpena izan da eta *OpenUP* izan da aukeratutako metodologia. Bestetik, proiektuaren elaborazio prozesurako *OpenUP* metodologia jarraitu da, dokumentazioa bilduz eta proiektuaren kontrola eramanez.

ABRD

Agile Business Rules Development metodologiaren eredua ere erabili da. Horrela, bi metodologia erabiliz ziurtatzen da sistemaren egitura egokia dela.

5.3.2 Tresnak

- Git
- GitHub
- GitHub Pages
- Toggle Track
- Java SE
- Eclipse IDE
- Eclipse Process Framework
- EPF Composer
- Eclipse Modelling Framework
- Xtext
- XSLT
- Drupal
- Pantheon
- XAMPP
- MySQL
- PHP

5.3.3 Ereduak

CCII-N2016-02

Arauen atalean aipatu den moduan, estandar honetan oinarrituta antolatu da memoria eta proiektuaren webgunea.

OpenUP

Metodologia hau jarraitzeko, bere webgunean artefaktu bakoitzaren txantiloia dago eskuragarri. Txantiloi horiek jarraituz OpenUP metodologiaren bitartez sortutako artefaktu guztiak idatzi dira.

UMA

Unified Method Architecture metaeredua erabili da ereduak definitzeko. Metaeredu honen helburua edozein metodologia modelatu ahal izatea da.

5.3.4 Metrikak

Denboraren kontrola egiteko ataza bakoitzean pasatako denbora neurtu da, Toggle Track aplikazioaren kronometroa erabiliz.

5.3.5 Prototipoak

ProMeta ModelEditor

Proiektuko metaeredu, eredu eta editoreak biltzen dituen prototipoa.

ProMeta IO-System

Proiektuko Drupal webgunea eta datu-basea biltzen dituen prototipoa.

5.4 Idazketaren Kalitatearen Kudeaketa Plana

Dokumentuen idazkera eta antolamenduaren kalitatea bermatzeko CCII-N2016-02 araua, GrAL eredua eta OpenUP metodologia jarraitu dira.

5.5 Beste Erreferentziak

6 Definizioak eta Laburdurak

Atal honetan memorian zehar agertu diren termino definizioak eta laburduren esanahiak azalduko dira.

6.1 CCII

Sigla(gazteleraz), Consejo de Colegios de Ingeniería Informática. Estatu-mailan informatika ingeniari guztiak errepresentatu eta bateratzen dituen antolakundea da. Ikus, gainera: CCII, webgunea.

6.2 CCII-N2016-02

CCII erakundeak sortutako araua, ingeniaritza informatikoko proiektuetarako dokumentazioaren estruktura eta beharrezkoak diren dokumentu eta sekzioak definitzen dituena. Informazio gehiago: https://www.ccii.es/norma

6.3 CMS

Sigla(ingelesez), *Content Management System*. Dokumentuak eta bestelako edukiak antolatu eta kudeatzeko softwarea da, normalean web-aplikazioa.

6.4 DOT

Testu lauan idatzitako lengoaia deskriptiboa da. Grafoak deskribatzeko modu sinple bat eskaintzen du, gizakiek eta konputagailuek ulertzeko modukoa.

6.5 Drupal

Edukiak kudeatzeko sistema edo *CMS* librea, modularra eta oso konfiguragarria. Ikus, gainera: <u>Drupal,</u> webgunea.

6.6 OpenUp

Open Unified Process softwarea garatzeko metodo eta prozesu bat da, Eclipse Fundazioak garatua. Rational Unified Process (RUP) metodologiaren azpimultzo minimoa da. Proiektua iteraziotan banatzen du eta eta proiketuaren bizi-zikloaren lau fasetan banatzen du: Hasiera, Elaborazioa, Eraikuntza eta Trantsizioa. Informazio gehiago: OpenUp 1.0 edo OpenUp 1.5.

6.7 ProMeta

Metaereduetan oinarritutako softwarearen garapenerako prozesuen definizio eta ezarpenerako sistema. Proiektu honen izena ingeleseko hitzetatik eratutako hitz-jokoa da. "Pro" profesional edo process hitzetik dator. "Meta" metamodel hitzaren laburdura da eta metaeredu esan nahi du.

6.8 ProWF

Software proiektuen elaboraziorako workflowetan oinarritutako sistemaren sorkuntza eta bizi-zikloa definitzeko metodologia baten ezarpena. Proiektu honen aurrekariaren izena ingeleseko hitzetatik eratutako hitz-jokoa da. "Pro" professional hitzetik dator eta profesionala esan nahi du, "WF" workflow hitzetik datorren laburdura da eta lan-fluxu esan nahi du.

6.9 RUP

Sigla(ingelesez), Rational Unified Process. Rational Software enpresak garatutako software-prozesu bat da. Objektuetara bideratutako sistemak aztertu, diseinatu, inplementatu eta dokumentatzeko erabiltzen den metodologia estandarra.

6.10 UML

Unified Modeling Language (Modelaketarako lengoaia bateratua) sistemak zehaztu, diseinatu eta eraikitzeko

lengoaia da, printzipioz objektuei orientatutako programaziorako prestatuta dagoena.

UML aplikazio baten garapen fase guztiak modelatzeko lengoaia homogeneo bat definitzen saiatzen da, bezeroaren

zehaztapenetatik hasita programatzailearen diseinu xehera arte. Informazio gehiago: https://eu.wikipedia.org/wiki/Unified Modeling Language

6.11 Workflow

Aspektu operazionalekin lan-aktibitate bat deskribatzeko egiten den irudikapena. Irudikapen horretan atazak nola egituratzen diren, zein den atazen arteko ordena eta nola sinkronizatzen diren, nolakoa den atazen informazio-fluxua eta atazen betetzearen jarraipena nola egiten den grafikoki deskribatzen da.

7 Hasierako Betekizunak

Kapitulu honetan proiektuaren hasierako betekizun funtzionalak eta ez-funtzionalak azaltzen dira.

7.1 Betekizun Funtzionalak

Beharra	Ezaugarriak	Lehentasuna	Entrega Data
Software garapeneko prozesuaren definizioa	Software garapeneko prozesuen metaeredua definitu. Gutxienez OpenUP metodologiaren eredua definitu.	Altua	2021/06/20
Editore grafikoa eta testuala	Metaeredua erabiliz ereduak aldatzeko editoreak sortu. Editoreen arteko bateragarritasuna bermatu.	Altua	2021/06/20
Prozesuaren datu-basea	Prozesuen informazioa gordeko duen datu-basea definitu eta datuak gorde.	Altua	2021/06/20
Prozesuaren webgunea	Web interfazea garatu. Web kodea garatu. Webgunea zerbitzari batean jarri.	Altua	2021/06/20

7.2 Betekizun Ez-Funtzionalak

Betekizuna	Lehentasuna	Entrega Data
Dokumentazioa eta proiektuaren webgunea CCII estandarraren arabera.	Altua	2021/06/20
Proiektuan OpenUp metodologia jarraitzea.	Altua	2021/06/20
Garapen prozesua metodologia eta estandarrek esaten duten moduan eratzea.	Altua	2021/06/20
Erreminta, metodologia eta ezagutzaren aldetik eman daitezkeen aldaketen aurrean, soluzioa malgua eta egokigarria izatea.	Ertaina	2021/06/20
Proiektuaren garapenerako doakoak eta libreak diren tresnak erabiltzea.	Ertaina	2021/06/20
Proiektuko osagaien dokumentazioa eta eskuliburuak	Ertaina	2021/06/20

8 Irismena

9 Hipotesiak eta Murriztapenak

10 Aukeren Azterketa eta Egingarritasuna

10.1 CMS aukerak

ProWF proiektun, soluzioaren datu zein informazioaren sarrera/irteerak kudeatzeko web-aplikazio bat sortzea erabaki zenez, CMS bat erabiltzea adostu zen. CMS baten bitartez web-aplikazioaren administrazioa eta kudeaketa ahalbidetzen da eta itxura profesionala duen emaitza lortu daiteke.

Hasieratik *Drupal* erabiltzea gomendatu zuen proiektuaren tutoreak, Juan Manuel Pikatzak, baina Drupal erabiltzen hasi baino lehen merkatuan zeuden beste CMSak aztertu behar ziran ere. Hiru CMS aztertu ziran nagusiki: *Wordpress, Joomla eta Drupal*.

Taulan ProWF proiektuan egindako konparaketa bat ikus daiteke erabakia hartzeko gehien nabarmentzen diren puntuekin.

Ezaugarria	Wordpress	Joomla	Drupal	Oharrak
Kode irekia	✓	✓	✓	-
Dokumentazio sinple eta ondo egituratuta	>	✓	✓	-
Komunitate aktiboa eta foroak	>	X	✓	Hemen Wordpress da nagusiena.
Estentsio gehigarri eta moduluen hedapena	>	X	I 🗸	Joomlak estentsio gehigarriak ditu ere, baina ez askorik.
Beginner-friendly (erabiltzaile berrientzako erabilerraza)	>	x	Х	Joomla eta Drupalekin zaila izan daiteke hasieran bere konfigurazioa edo gunearen itxura aldatzen jakitea edo
Erabiltzaileen kudeaketa erraza	Х	x	I ./	Drupalen bitartez rolak sortu/esleitu eta baimen espezifikoak eman daitezke
Programazio-lengoaia	PHP	PHP	PHP	-

Azkenik, azterketa sakon bat egin eta aukera bakoitza ebaluatu ostean, *Drupal* CMSa erabiltzea izan zen erabakia, hurrengo arrazoiengatik:

- Drupalen erraza da edukia gehitzea/sortzea. Eduki pertsonalizatu motak malguak dira eta aukera asko eskaintzen dituzte.
- Guneari gehitzeko hainbat modulu eskuragarri daude bere webgunean eta proiektu honetarako oso erabilgarriak diren moduluak aurkitu ziran.
- Erabiltzaileak administratzea erraza da, rol berriak sortu eta baimenak zehaztu ditzakeen sistema integratu batekin. Funtzionalitate hori oso komenigarria zen proiektu honentzat.
- Mundu mailan garrantzitsuenak diren teknologia saltzaileen sailkapenak argitaratzen dituzten Gartner eta Forrester erakundeen txostenetan, CMS atalean, liderra den Acquia enpresak Drupal erabiltzen du oinarri bezala.

ProMeta proiektuak CMSari dagokionez antzeko helburuak dituenez, aurreko arrazoi guztiak mantentzen dira. Gainera, *Drupal* erabiltzeak orain beste abantaila bat du, aurreko proiektuaren zati batzuk berrerabiltzeko aukera.

10.1.1 Wordpress

https://wordpress.com/

https://wordpress.org/

https://es.wikipedia.org/wiki/WordPress

2003ko maiatzaren 27an jarri zen abian, edozein motatako web orrialdeak sortzera bideratuta. Jatorrian blogen sorkuntzan arrakasta handia lortu zuen, baina geroago web orrialde komertzialak sortzeko tresna nagusietako bat bilakatu zen.

WordPress PHP hizkuntzan garatzen da MySQL eta Apache exekutatzen duten inguruneetarako, GPL lizentziapean eta software librea da.

Helburu orokorreko CMS ezagunena da. 2019ko martxoan Interneteko gune guztien % 33,4k eta eduki kudeatzaileetan oinarritutako gune guztien %60,3k erabiltzen zuten.

Arrakastaren arrazoietako bat garatzaile eta diseinatzaileen komunitate izugarria da, bere muinean programatzeaz edo komunitatearentzako pluginak eta txantiloiak sortzeaz arduratzen dena.

10.1.2 Drupal

https://www.drupal.org/

https://es.wikipedia.org/wiki/Drupal

Doakoa, modularra, erabilera anitzekoa eta oso konfiguragarria da. Artikuluak, irudiak, fitxategiak argitaratzea ahalbidetzen du eta beste zerbitzu gehigarri batzuk ere eskaintzen ditu, hala nola foroak, inkestak, bozketak, blogak, erabiltzaileen administrazioa eta baimenak.

Drupal sistema dinamikoa da: bere edukia zerbitzariaren fitxategi estatikoetan gorde beharrean, orrien testu edukia eta bestelako ezarpenak datu base batean gordetzen dira eta web ingurunea erabiliz editatzen dira.

Doako programa da, GNU/GPL lizentziarekin, PHP-n idatzia eta MySQL-rekin bateragarria. Erabiltzaileen komunitate aktibo batek garatu eta mantentzen du. Aipagarria da kodearen eta sortutako orrien kalitatea, web estandarrak errespetatzea eta sistema osoaren erabilgarritasuna eta koherentzia.

Drupal-en diseinua bereziki egokia da Interneteko komunitateak eraikitzeko eta kudeatzeko. Malgutasun eta moldagarritasunagatik nabarmentzen da, baita eskuragarri dauden modulu osagarrien kopuru handiagatik ere, webgune mota ugari egiteko egokia da.

10.1.3 Joomla

https://www.joomla.org/

https://es.wikipedia.org/wiki/Joomla

Webgune dinamiko eta interaktiboak garatzeko aukera ematen du. Webgune bateko edukia modu errazean sortu, aldatu edo ezabatzeko aukera ematen du administrazio panel baten bidez. Kode irekiko softwarea da, PHP-n programatua edo garatua eta GNU General Public License (GPL) lizentziapean argitaratua.

Bere funtzionamendurako datu-base kudeatzailearekin sortutako datu-basea behar du (MySQL da ohikoena), baita Apache HTTP zerbitzaria ere.

Ondo eratutako HTML kodea sortzea, blogen kudeaketa, artikuluak inprimatzeko ikuspegiak, albisteen flash-a, foroak, inkestak (inkestak), egutegiak, gune bilaketak integratuak eta hizkuntza anitzeko laguntza dira Joomla-rekin sor daitezkeen tresnetako batzuk. Gaur egungo joerak direla eta apustu handia egiten ari da merkataritza elektronikoaren alde.

10.2 Dokumentazioa Hosting Aukerak

Proiektuaren webgunea eta sortutako produktuaren webgunea interneten publikoki eskuragarri egon daitezen hosting zerbitzu bat erabili behar da. Hauek batera publikatu daitezke edo aparteko webgune moduan. Doako aukerak bakarrik aztertu dira.

10.2.1 GitHub Pages

https://pages.github.com/

GitHubekin integratuta, automatikoki eraikitzen da webgunea kodea GitHub-era igotakoan. Konfigurazio oso erraza, erreositoriotik bertatik egiten da. Webgune estatikoak bakarrik onartzen ditu, beraz, drupalerako ez du balio, PHP erabiltzen baitu.

Hasieran aukera hau erabili da, sinpleena baita. Baina, ProWF proiektuaren fitxategiak gehitutakoan arazoak eman ditu, drupalen fitxategiengatik. Konprimatuta uzten badira ez dute arazorik ematen baina deskonprimatutakoan bai.

10.2.2 Netlify

https://www.netlify.com/

GitHubekin integratu daiteke, automatikoki eraikitzen da webgunea kodea GitHub-era igotakoan. Webgune estatikoak bakarrik onartzen ditu, beraz, drupal-erako ez du balio, PHP erabiltzen baitu.

10.3 Drupal Hosting Aukerak

10.3.1 000webhost

https://www.000webhost.com/

Ez dauka GitHubekin integraziorik eta beraz kodea eskuz igo beharko litzateke aldi bakoitzean. PHP kodea onartzen du, eta beraz Drupalerako balio du. MySQL datu-basea eskaintzen du, xampp-ekin bateragarria. ProWF proiektuan aukera hau erabili da proiektuaren webgunerako. Drupal webgunea ez da eskuragarri jarri.

10.3.2 Heroku

https://www.heroku.com/

GitHubekin integratu daiteke, automatikoki eraikitzen da webgunea kodea GitHub-era igotakoan https://devcenter.heroku.com/articles/github-integration. Konfigurazioa GitHub Pages-ena baino zailagoa da. PHP kodea onartzen du eta beraz, Drupalerako balio du. Defektuz PostgreSQL datu-basea eskaintzen du. Xampp-ek, berriz, MySQL eskaintzen du. Drupal modu sinplean instalatzeko ez dago prestatuta.

10.3.3 Acquia

Ez dauka doako planik https://www.acquia.com/choosing-right-acquia-cloud-platform. Drupal modu sinplean instalatzeko prestatuta dago.

10.3.4 Pantheon

Doako plana dauka https://pantheon.io/plans/pricing. GitHub-ekin ondo integra daiteke, nahiz eta ez den horren sinplea https://pantheon.io/docs/guides/collaborative-development. Drupal modu sinplean instalatzeko prestatuta dago. Drupal-erako honek ematen du aukera onena.

10.3.5 Platform.sh

Ez dauka doako planik https://platform.sh/pricing/. Drupal modu sinplean instalatzeko prestatuta dago.

10.4 Datu-base kudeaketa sistema

10.4.1 MySQL

Drupal-ekin bateragarria da, ematen dituen aukeretako bat da. Xampp-ek eskaintzen duen datu-basea da, eta beraz garapen lokalerako egokia. Xampp-eko phpMyAdmin bidez kontrola daiteke. Heroku erabiltzen badugu oso mugatuta dago, 5MB bakarrik eskaintzen dira doan https://elements.heroku.com/addons/cleardb.

10.4.2 PostgreSQL

Drupal-ekin bateragarria da, ematen dituen aukeretako bat da. Xampp-ek defektuz ez du eskaintzen, baina gehigarri moduan aktibatzeko aukera ematen du. Xampp-eko phpPgAdmin gehigarriaren bidez kontrola daiteke https://beecreativos.com/postgresql-en-servidor-local-con-wamp-y-xampp/. Heroku erabiltzen bada aukera egokia da, 1GB eskaintzen ditu https://elements.heroku.com/addons/heroku-postgresql. Webgunea Heroku-n eduki nahi badugu hau da aukera onena.

10.5 Datu-basearen sorrera

10.5.1 Inferentzia motorra

ProWF proiektuan inferentzia motorra erabiltzen da datu-basearen sorrerarako. Inferentzia motorra erabiltzen ez badugu bide honek ez dauka zentzurik.

10.5.2 Teneo

Teneo-k EMF eredu eta datu-base erlazionalen arteko mapaketa eskaintzen du https://wiki.eclipse.org/Teneo. Hibernate-rekin bateragarria da, objektu eta datu-base erlazional arteko mapaketarako tresna https://hibernate.org/. Aukera honek datu-basea automatikoki sortuko luke. Baina, datu-basea oso handia izango litzateke eta beharrezkoa baina elementu gehiago izango lituzke. Gainera, Teneo zaharkitua dago eta Eclipseren eta EMF-ren bertsio berriekin ez da bateragarria.

10.5.3 Xtext

Aukera onena Xtext eta Xtend erabiliz ereduko datuekin SQL INSERT-ak sortzea da. Honek lan dezente eskatuko luke. Baina, flexibilitate asko emango luke, datu-basea nahi dugun bezala diseina dezakegu. Horrela, behar dugun informazioa bakarrik izango dugu datu-basean, eta errazagoa izango da honekin lan egitea.

10.6 Lanerako ingurunea

10.6.1 Makina birtuala

Juanmak lanerako makina birtuala eskaini dit. Ordenagailu horretan aurreko proiektuak daude eta erabilitako softwarea instalatuta. Honetara VPN bidez konektatu beharko nintzateke. Honen arazoa da lokalean lan egitean baino makalago joango dela.

10.6.2 Ordenagailu pertsonala

Ordenagailu pertsonala nire gustura konfiguratuta daukat eta erabiltzen dudan softwarea instalatuta. Makina birtualean softwarea instala daiteke baina errazagoa da nire konputagailuan falta den softwarea instatzea. Izan ere, Drupal eta EHSIS bakarrik falta dira. Hori bai, bukaeran sistema zerbitzariko makina birtualera pasatuko da, besteek eskuragarri eduki dezaten.

10.7 Bertsio kontrola

10.7.1 GitHub

Bertsio kontrolerako Git eta GitHub erabiltzea da aukera onena. Informazio guztia GitHub-eko errepositorio batean egongo da eta webgunea publikatuta egongo da. Horrela, beharrezkoa denean Juanmari erakutsi ahal izango diot egiten ari naizena. Gainera, bertsio kontrolak segurtasuna eta trazabilitatea ematen du.

10.7.2 GitLab

GitLab erabiltzea ere aukera ona izan daiteke, antzeko aukerak eskaintzen ditu. GitHub-ekin praktika gehiago daukat eta beraz ez dauka zentzurik GitLab-era aldatzeak. GitLab-ek bakarrik eskaintzen duen zerbait beharko bagenu orduan bai.

10.8 Metaereduentzako tresnak

10.8.1 Eclipseren tresnak

Eclipse Modeling Framework (EMF), ATL Transformation Language (ATL), Object Contraint Language (OCL) eta XTEXT izan daitezke erabili beharreko tresnak. Ez dakigu guztiak erabiliko ditugun, baina horiekin nahikoa izango dela uste dugu. Tresna horiek ezagutzen ditut aurreko urteko SGI irakasgaitik. Juanmari ondo iruditu zaio.

10.8.2 SPEM metaeredua

SPEM metaeredua cmof formatuan dago.

10.9 Metodologia aukeratu

10.9.1 OpenUp

10.9.2 RUP

10.9.3 ABRD

10.10 Metodologia definitu

10.10.1 EPF Composer

Metodologia definitzeko aukera argiena da, horretarako egindako tresna baita. Jadanik hainbat metodologia definituta daude tresna honekin: OpenUp, ABRD, Scrum... Metodologia horietako bat erabili nahi badugu ez daukagu ezer diseinatu beharrik. Horiek oinarri bezala hartuta ere errazagoa da beste

metodologia bat definitzea. Metodologiaren webgunea sortzeko aukera ematen du, dokumentazio moduan erabili ahal izateko. Nahiko zaharkitua dago, Java 8 32 biteko bertsioa eskatzen du.

10.10.2 Rational Method Composer

EPF Composer-en antzeko tresna, baina IBMrena da eta ordainpekoa. RUP metodologia du oinarrian eta horrekin lana egin nahi badugu aukera interesgarria izan daiteke.

10.10.3 Editore grafikoa

EPF Composer baino sinpleagoa den editorea edukitzea ondo etorriko litzateke. Ikono berdinak partekatuko lituzke, zuhaitz egitura sinpleagoa edukiko luke.

10.10.4 Testu editorea

Editore grafikoa baino sinpleagoa den testu editore bat edukitzea ere komenigarria da. Batzuetan, editore grafikoa baino erosoagoa da testu editorea erabiltzea. Onena eredua bi editoreekin aldatzeko aukera izatea izango litzateke, eta edozein momentutan bien artean aldatzeko aukera izatea.

10.11 Prozesua bistaratu

10.11.1 DOT

ProWF proiektuan prozesua definitzeko eta bistaratzeko DOT lengoaia erabili da. Beraz, aukera ona izan daiteke prozesua bistaratzeko. Hori bai, honek lan dezente gehituko luke. Izan ere, eredua DOT lengoaiara pasatzea eskatuko luke metaereduak erabiliz.

10.11.2 XPDL

XPDL ere aukera egokia izan daiteke estandarra delako. Baina, oraingoz DOT aukera hobea izango litzeteke, sinpleagoa delako.

10.11.3 Webgunea

Prozesua bistaratzeko EPF Composer-ekin publikatzen den webgunea erabiltzea da aukera onena. Izan ere, webguneak metodologiaren informazio guztia dauka, eta honen sorrera automatikoa da. Beraz, prozesua EPF Composer-ekin definitzea komenigarria da.

10.12 Proiektuaren kudeaketa

10.12.1	ClickUp

10.12.2 Quire

10.12.3 Trello

10.13 Denboraren kontrola

10.13.1 Clockify

10.13.2 Toggl

10.13.3 Wakatime

10.14 Gantt diagrama

10.14.1 Teamgantt

10.14.2 Elegantt

10.14.3 Ganttproject

- 11 Proposatutako Sistemaren Deskribapena
- 11.1 Arkitektura
- 11.2 Analisia
- 11.3 Diseinua
- 11.4 Garapena
- 11.5 Proba
- 11.6 Hedapena

Proiektuaren dokumentazioa eta inplementazioa publikoki eskuragarri egongo dira GitHub bidez eta bi webguneetan. Printzipioz, lana bukatu ondoren ere eskuragarri jarraituko dute, edozeinek kontsultatu ahal izan ditzan.

Proiektuaren dokumentazioaren kodea GitHub-en egongo da eskuragarri: https://github.com/juletx/ProMeta. Webgune hori automatikoki eraikiko da aldaketa bakoitzarekin https://juletx.github.io/ProMeta GitHub Pages erabiliz. GitHub Pages aukera ona da kasu honetan webgunea estatikoa delako.

Aurreko bi proiekturen webguneekin ere berdina egin dut, ProWF eta BETRADOK. ProWF proiektu honen aurrekaria denez kontsultatzeko behar dut. Eta BETRADOK proiektua antzekoa denez ongi etorriko zait ideiak hartzeko. ProWF proiektuaren errepositorioa https://github.com/juletx/BETRADOK eta webgunea https://github.com/juletx/BETRADOK eta GitHub Pages webgunea https://github.com/juletx/BETRADOK eta GitHub Pages webgunea https://juletx.github.io/BETRADOK.

Proiektuaren metaereduen atalaren inplementazioaren kodea ere GitHub-eko errepositorio batean dago: https://github.com/juletx/ProMeta-ModelEditor. Kodearen dokumentaziorako webgune bat erabiliko da, aurreko kasuetan bezala GitHub Pages erabiliz https://juletx.github.io/ProMeta-ModelEditor.

Prozesuaren webguneak ere aparteko GitHub errepositorioa edukiko du: https://github.com/juletx/ProMeta-IO-System. ProWF proiektuaren IO-System ere errepositorio batean jarriko da: https://github.com/juletx/ProWF-IO-System.

Dokumentazioarekin egiten den bezala, ondo egongo litzateke webgunea aldaketa bakoitzarekin automatikoki eraikitzea. Edo gutxienez Git-en bidez kontrolatu ahal izatea kode lokala eta zerbitzarikoa. Kasu honetan webgunea dinamikoa denez, beste hosting bat aurkitu beharko da, Drupal-erako balio duena

Aukeren azterketa sakona egin eta gero, Pantheon erabiltzea erabaki dut. Honek 3 webgune sortzeko aukera ematen du garapena errazteko: Development https://dev-prometa.pantheonsite.io/. Test https://test-prometa.pantheonsite.io/. Development webgunea garapenerako erabiltzen da. Live webgunea erabiltzaileek edukia gehitzeko da. Test webgunea Development-eko hobekuntzak probatzeko erabiltzen da, Live webguneko edukiarekin. Webguneak Test-en funtzionatzen badu, Live-n ere funtzionatuko du.

Estrategia honekin ziurtatzen da nik eta tutoreak uneoro atal bakoitzaren azkenengo bertsioa kontsultatu dezakegula. Honek tutorearekin errebisioak egitea errazten du. Gainera, git bertsio kontrolari esker egindako aldaketa guztiak ikus daitezke. Horrez gain, webguneak automatikoki eraikitzeak lana errazten du, ez baitaukat zerbitzari batera igotzen ibili beharrik aldaketak dauden bakoitzean.

Proiektua amaitutakoan, lana <u>GAUR</u>en matrikulatu behar da eta zuzendariak oniritzia eman behar du. Ondoren, ikasleak lana <u>ADDI</u> plataformara igoko du. Horrez gain, ikasleak bere lanaren posterra bidali behar du <u>dif.gral@ehu.eus</u> helbidera.

Proiektu berriekin domeinu honetan sakondu eta emaitza hobeak lortu ahal izateko, orain arte bezala, proiektu honen emaitzen **jabetza intelektuala** partekatua izango da egile eta tutorearen artean.

12 Arriskuen Analisia

13 Proiektuaren Antolamendua eta Kudeaketa

- 13.1 Projektuaren Antolamendua
- 13.1.1 Proiektuaren Aktoreak eta Erlazioak
- 13.1.2 Barne Egitura
- 13.1.3 Kanpo Interfazeak
- 13.1.4 Rolak eta Ardurak
- 13.2 Proiektuaren Kudeaketa
- 13.2.1 Integrazioaren Kudeaketa
- 13.2.2 Irismenaren Kudeaketa
- 13.2.3 Epeen Kudeaketa
- 13.2.4 Produktuaren Kostuen Kudeaketa
- 13.2.5 Kalitate Kudeaketa
- 13.2.6 Giza Baliabideen Kudeaketa
- 13.2.7 Komunikazioen Kudeaketa
- 13.2.8 Arriskuen Kudeaketa
- 13.2.9 Erosketen Kudeaketa

13.2.10 Interesatuen Kudeaketa

Izena	Deskribapena	Erantzukizunak
Software Enpresa	Software proiektuak sortu eta sortutako proiektuaren partaideak aukeratzen ditu.	Proiektua sortu
	<u>'</u>	Partaideak aukeratu
Administratzailea	Sistema kudeatzeaz arduratzen da.	Erabiltzaileen kontuak kudeatu
		Sisteman aldaketak egin
Proiektuko	Software proiektuaren liderra da,	Proiektuaren ardurak eta
Kudeatzailea	interesdunen arteko harremanak	rolak esleitu
	koordinatzen ditu, eta proiektuko taldea	Prozesuaren gida
	helburuetan enfokatuta egotea du ardura.	automatikoak jarraitu
		automatikoak jarraita
Proiektuko Analista	Software proiektuaren eskakizunak eta	Proiektuaren eskakizunak eta
	betebeharrak harrapatzen ditu.	beharrak eskuratu
		Prozesuaren gida
		automatikoak jarraitu

Izena	Deskribapena	Erantzukizunak
Proiektuko Prozesu Ingeniaria	Software proiektuaren eskakizunak eta betebeharrak aztertuz, prozesuak sortzen ditu.	Prozesua sortu/editatu, metaeredu eta ereduetan aldaketak eginez. Prozesuaren gida automatikoak jarraitu
Proiektuaren beste taldekideak	Software proiektuaren arkitektoak, garatzaileak, testerrak	Prozesuaren gida automatikoak jarraitu

- 14 Denbora Planifikazioa
- 14.1 Proiektu Planaren Eboluazioa
- 14.2 Hornitzailearen Proiektu Planaren Eboluzioa

15 Aurrekontuaren Laburpena

16 Dokumentuen Lehentasun Ordena

- 17 Memoriaren Eranskinak
- 17.1 Sarrerako Dokumentazioa
- 17.2 Analisia eta Diseinua
- 17.2.1 Arkitektura Kuadernoa
- 17.2.2 Analisiaren Eredua
- 17.2.3 Diseinuaren Eredua
- 17.3 Tamaina eta Esfortzu Estimazioa
- 17.4 Kudeaketa Plana
- 17.4.1 Integrazioaren Kudeaketa
- 17.4.2 Irismenaren Kudeaketa
- 17.4.3 Epeen Kudeaketa
- 17.4.4 Produktuaren Kostuen Kudeaketa
- 17.4.5 Kalitate Kudeaketa
- 17.4.6 Giza Baliabideen Kudeaketa
- 17.4.7 Komunikazioen Kudeaketa
- 17.4.8 Arriskuen Kudeaketa
- 17.4.9 Erosketen Kudeaketa
- 17.4.10 Interesatuen Kudeaketa
- 17.5 Segurtasun Plana
- 17.6 Beste Eranskinak
- 17.6.1 Hedapena
- 17.6.2 Garapena
- 17.6.3 Ingurunea
- 17.6.4 Proba
- 18 Sistemaren Espezifikazioa
- 18.1 Glosategia
- 18.2 Ikuspegia
- 18.3 Betebeharren Espezifikazioa
- 18.4 Erabilpen Kasuak
- 18.5 Erabilpen Kasuen Eredua

19 Aurrekontua

20 Ikerlanak